

H108

Kertauskurssi

1. Tietoa

- Kertaus keskeisistä kurssisisällöistä

2. Analyysiä

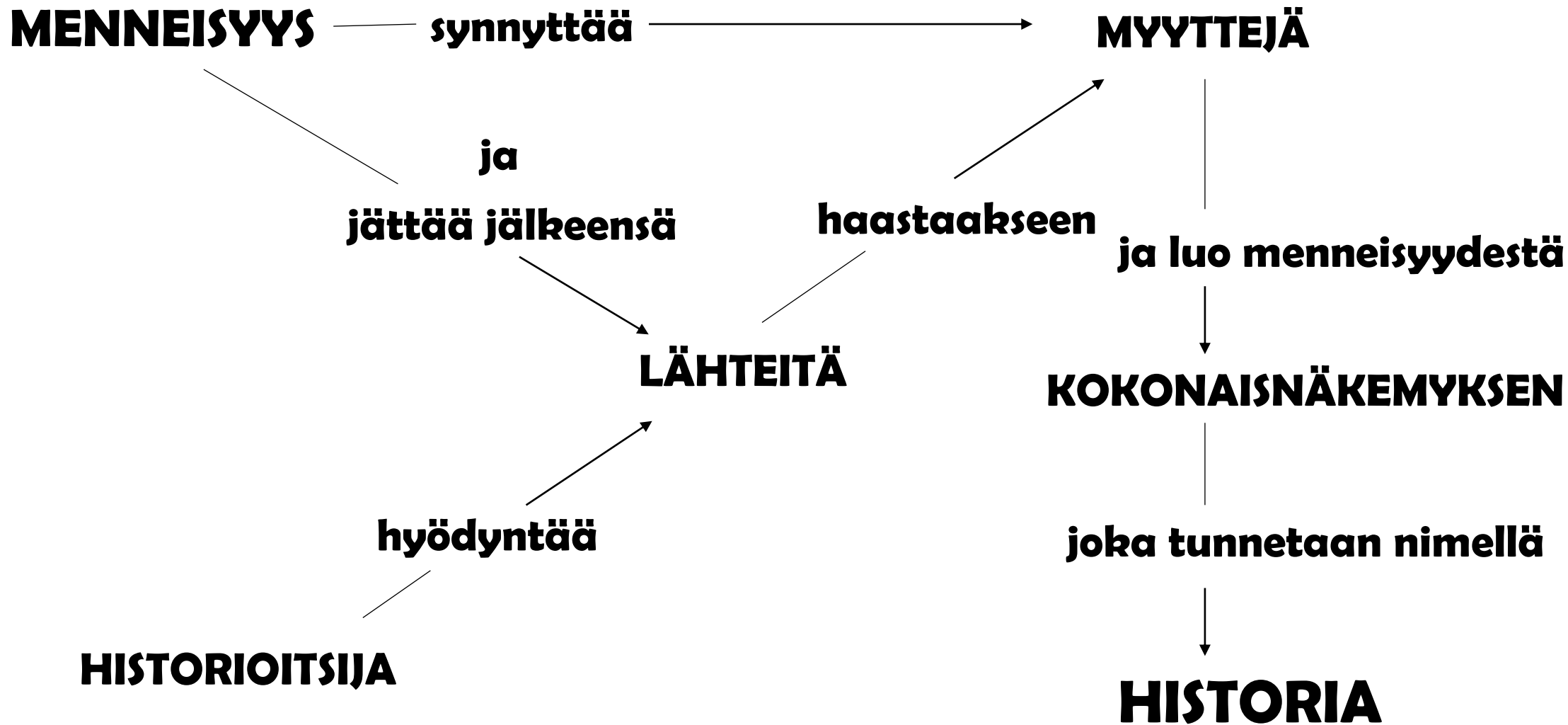
- Keskeisen tiedon ymmärtäminen, syiden ja seurausten jäsentely

3. Taitoa

- Vastaustekniikka, erilaisten tehtävätyyppien läpikäynti

Mitä historia on?

Historiantutkimus perustuu **lähteisiin**.

1) Ensiasteen lähteet (primäärilähteet)

- Liittyy suoraan tutkittavaan tapaukseen esim. ajallisesti
- Voi olla esim. kirjallinen, kuvallinen, arkeologinen (=esineellinen), suullinen...

2) Toisen asteen lähteet (sekundäärilähteet)

- Tieto saatu jonkun muun välityksellä. Esim. historiantutkimus, kuulopuhe

Jos haluat tutkia antiikin Kreikan urheilua, mitä...

a) Primäärilähteitä

b) Sekundäärilähteitä

...voisit käyttää?

Mitä lähteet ovat? → Lähdekritiikki

ARKEOLOGISET LÄHTEET

– sinetit, rahat, työkalut, rajakivet, patsaat

KIRJALLISET LÄHTEET

– kirjeet, päiväkirjat, kartat, asiakirjat, s-postit, sos.media

KUVALÄHTEET

– taideteokset
– valokuvat
– sinetit

HENKISET LÄHTEET

– perimätieto, kieli, tavat, haastattelut

ULKOINEN LÄHDEKRITIIKKI

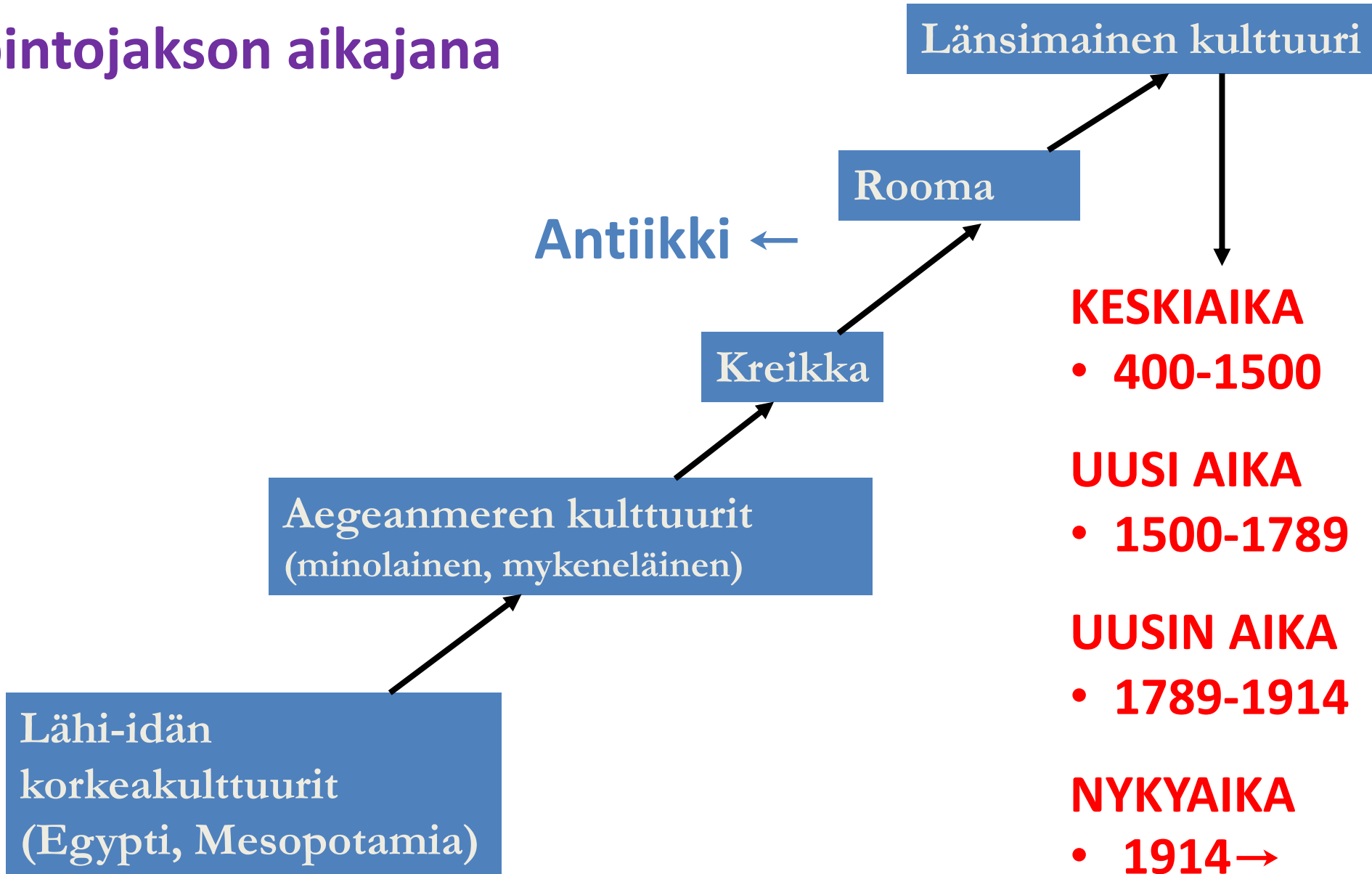
– tutkii ja paljastaa väärennökset, materiaali
– kysyy, onko lähde se, jona se esiintyy

SISÄINEN LÄHDEKRITIIKKI

– kysyy, mihin tarkoitukseen lähde on tehty
– kysyy, mihin kirjoittaja pyrkii

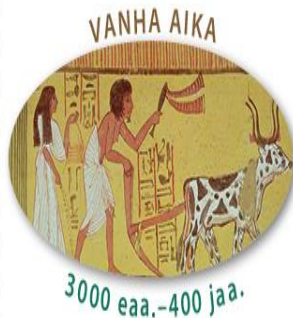

HI01-opintojakson aikajana

ESIHISTORIA

HISTORIAN AIKAKAUDET

3000 eaa.-400 jaa.

400-1500

1500-1789

1789-1914

1914 →

HISTORIALLINEN AIKA

https://www.youtube.com/watch?v=P9YnYRk8_kE
https://www.youtube.com/watch?v=0Y_1Z5YQw-c

Aikakaudet ja sisällöt

AIKAKAUSI	HI01 ja HI04	Muuta:
vanha aika 3500 eaa–500 eaa.	<ul style="list-style-type: none">- Neoliittinen vk.- Kulttuurin synty (tiede, taide, tekniikka...)- Jokilaaksot- Mesopotamia/Egypti	<ul style="list-style-type: none">- orjuus- naisen asema- ympäristö
antiikin aika 400 eaa–500.	<ul style="list-style-type: none">- Kreikka + Rooma (samaa, eroa?)- Poliittinen historia- Hallintomuodot (demokratia jne.)- Taloushistoriaa- Kulttuuri (tiede, taide, uskonto, vapaa-aika...)	<ul style="list-style-type: none">- orjuus- naisen asema- ympäristö- arki elämä
keskiaika 500–1500	<ul style="list-style-type: none">• Katolinen kirkko (valta, kulttuuri, reformaatio)• Bysantti, Frankit- Feodalismi ja kartanotalous- Väestöhistoria- Kaupungistuminen ja kaupankäynti- Euroopan uhat + virikkeet- Renessanssi = kulttuuri ja maailmankuva	<ul style="list-style-type: none">- orjuus- naisen asema- ympäristö- arkielämä- yhteiskunta ja talous

AIKAKAUSI	HI01 ja HI04	Muuta;
uusi aika 1500–1789	<ul style="list-style-type: none"> - Löytöretket ja kolonialismi - Reformaatio - Tiedon vallankumous (kirjapaino, luonnontiede...) - Itsevaltius (“Aurinkokuningas”) - Valistus (taide, tiede, politiikka) - Yhdysvaltojen itsenäistyminen ja Ranskan suuri vallankumous 	<ul style="list-style-type: none"> - yksilönvapaus - hallitseminen - ympäristö - valtaaminen
uusin aika 1789–1914	<ul style="list-style-type: none"> - Teollistuminen + talouspolitiikka - Aatteet/ideologiat (sos. nat. kons. lib.) - Tieteet ja taide - Maailmantalous - Massatuotanto - Väestönkasvu 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristö - Naisen asema - Työväestön asema - Yhteiskunta
Nyky aika 1914-	<ul style="list-style-type: none"> - Teollistuminen jatkuu - Sääty-yhteiskunnasta luokkayhteiskuntaan - Kulutusyhteiskunta, palvelu-yhteiskunta, tietoyhteiskunta - Väestönkasvu/-räjähdys - Tulevaisuus? 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristö ja ilmasto - Tasa-arvo laajasti - Talouskasvu ja kehitys

Lukion valtakunnalliset historian kurssit

2000 eaa.

500 eaa.

1

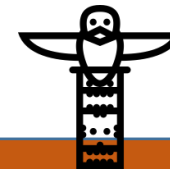
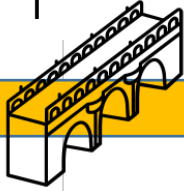
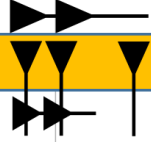
500

1500

1800

1900

2000

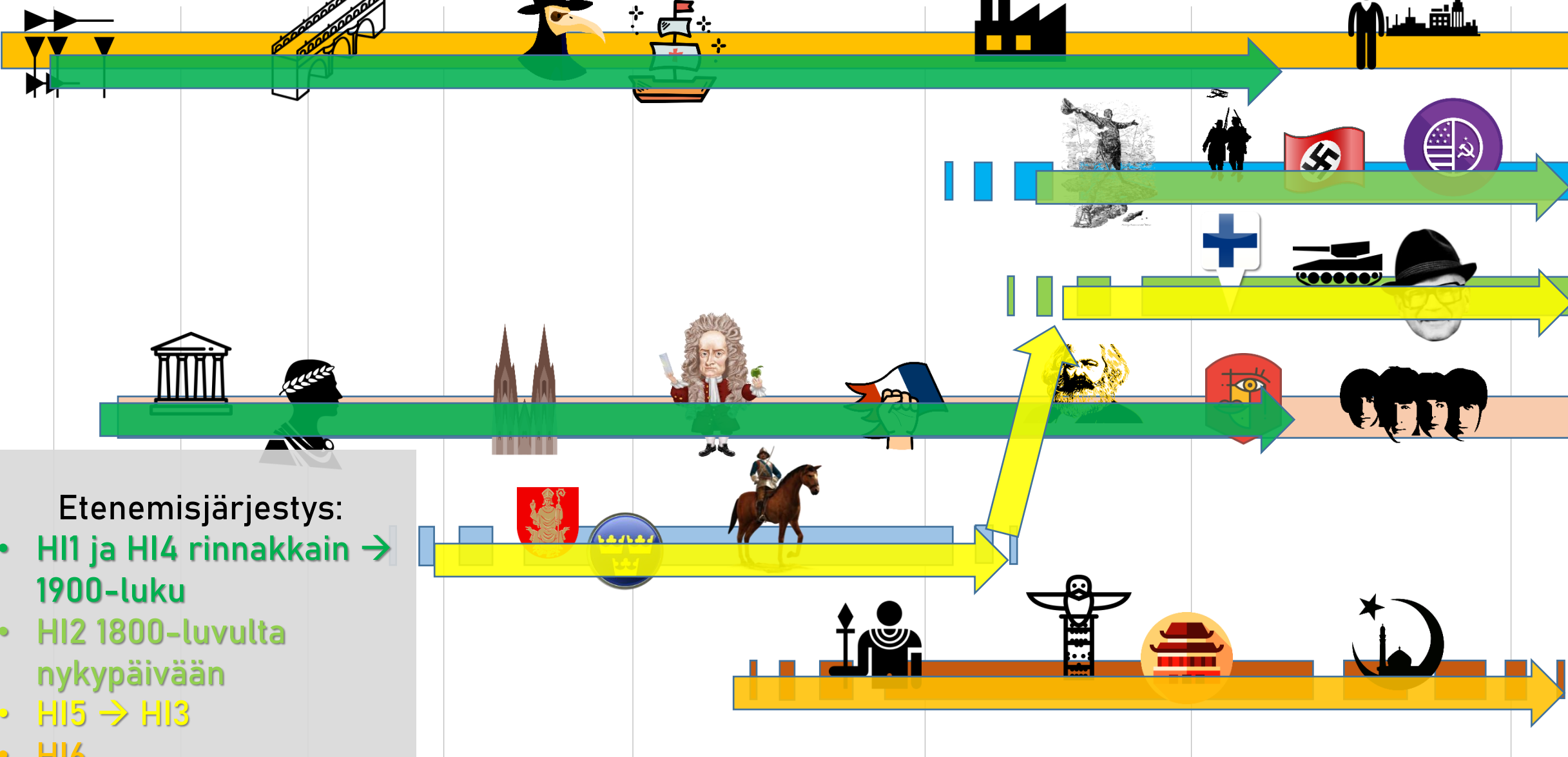

PAKOLLISET 1-3

SVENJÄVÄT 4-6

Lukion valtakunnalliset historian kurssit

2000 eaa. 500 eaa. 1 500 1500 1800 1900 2000

PAKOLLISET 1-3

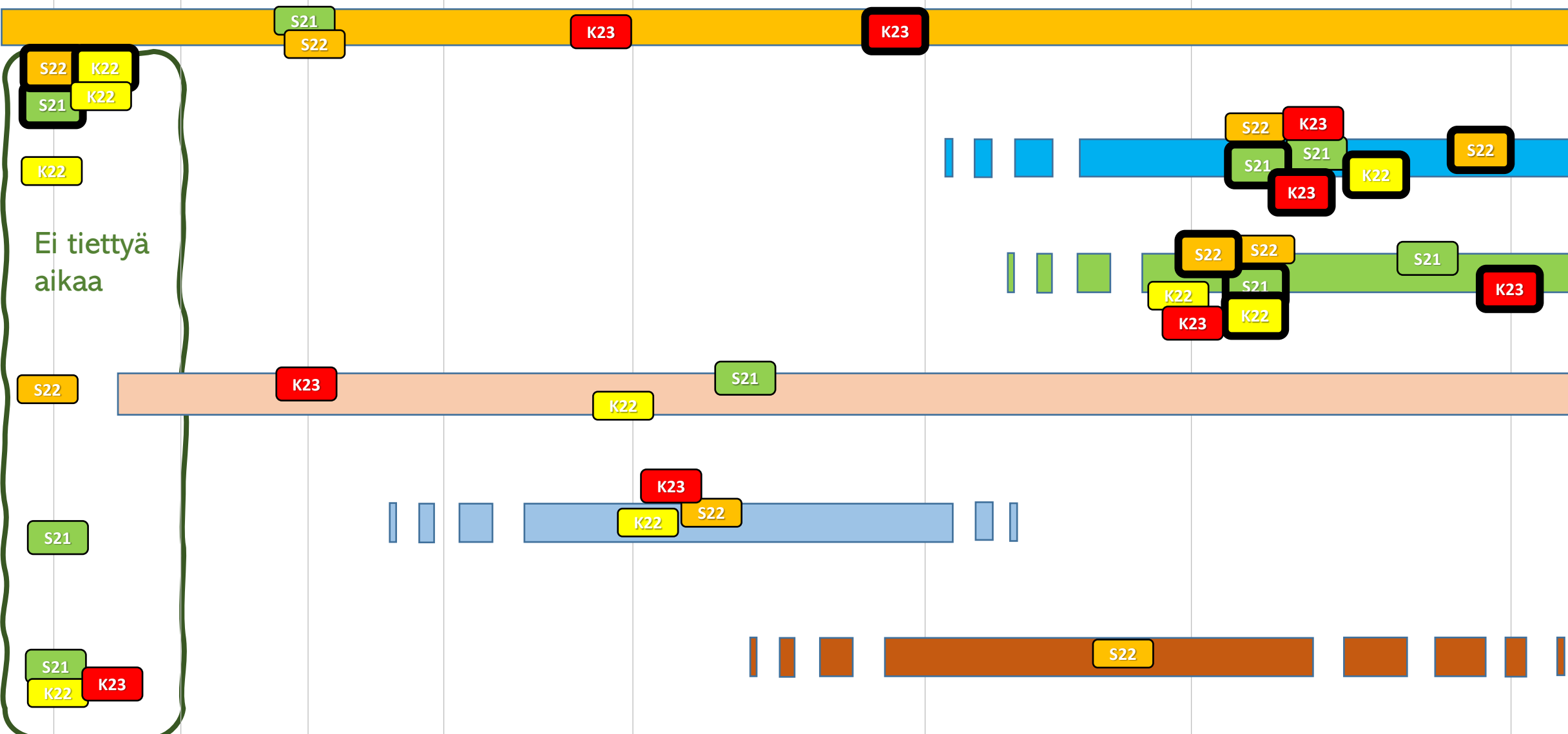
SVENJÄVÄT 4-6

Etenemisjärjestys:

- HI1 ja HI4 rinnakkain → 1900-luku
- HI2 1800-luvulta nykypäivään
- HI5 → HI3
- HI6

YO-kokeiden kysymykset syksy 2021– kevät 2023

2000 eaa. 500 eaa. 1 500 1500 1800 1900 2000

Ei tiettyä aikaa

PAKOLLISET 1-3

SVENTÄVÄT 4-6

Tärppejä?

Mitä tapahtui

- **25 vuotta sitten eli v. 1999**
- **50 vuotta sitten eli v. 1974**
- **75 vuotta sitten eli v. 1949**
- **100 vuotta sitten eli v. 1924**
- **125 vuotta sitten eli v. 1899**
- **150 vuotta sitten eli v. 1874**
- **175 vuotta sitten eli v. 1849**
- **200 vuotta sitten eli v. 1824**

Teemat!

- **Ympäristö (ilmasto)**
- **Naisen asema**
- **Tasa-arvo**
- **Hyvinvointi**
- **Väestömuutokset**
- **Kehitys (tuotanto, hyvinvointi)**

Tärppejä?

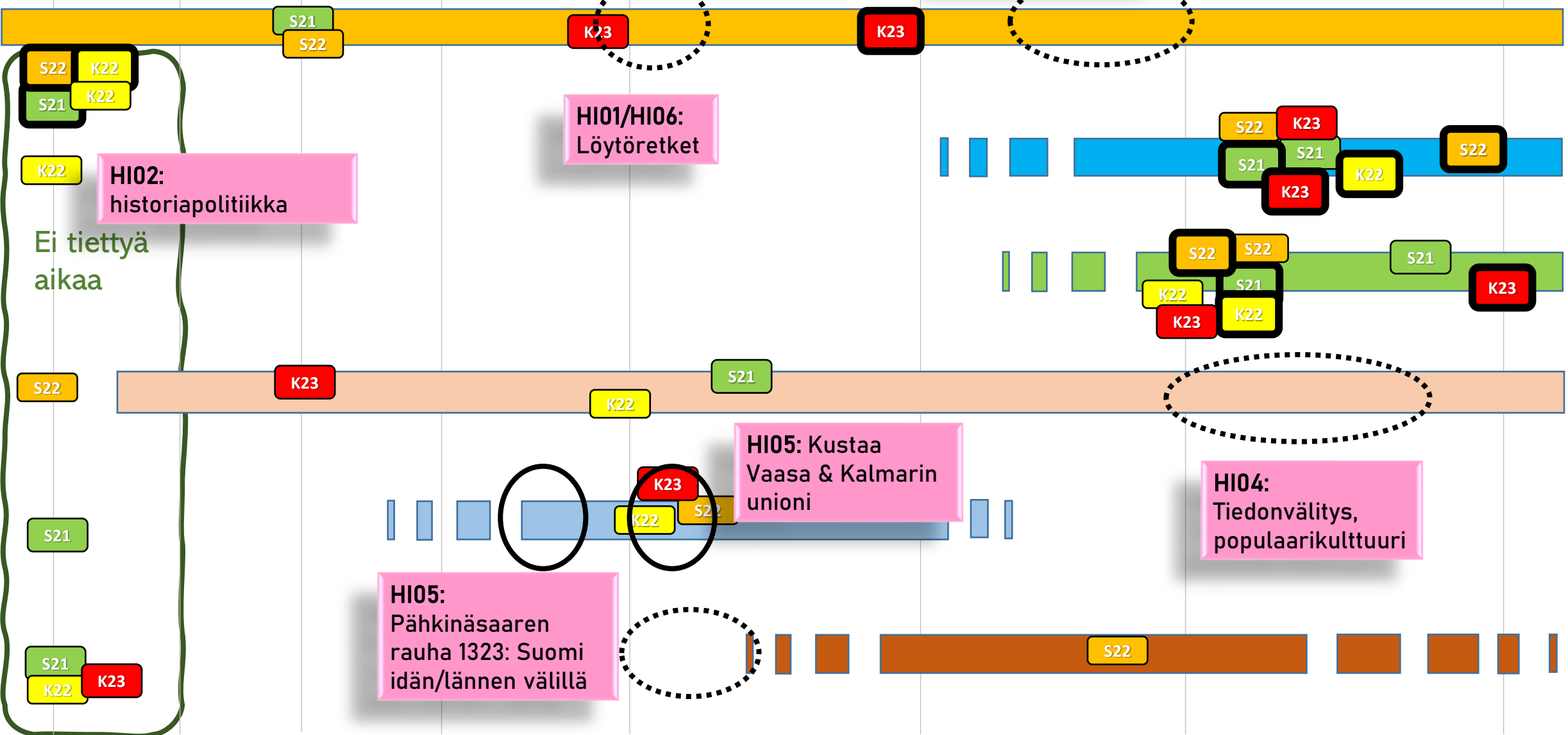
**Mitä on kysytty usein,
säännöllisesti?**

**Mitä ei ole kysytty pitkään aikaan
(ajankohtaisuus)?**

Selvitetään opintojakson aikana?

Tärppejä?

2000 eaa. 500 eaa. 1 500 1500 1800 1900 2000

PAKOLLISET 1-3

SVENJÄVÄT 4-6

HI01:
teollistuminen -
ilmasto

HI01/HI06:
Löytöretket

HI02:
historiapolitiikka

Ei tiettyä
aikaa

HI05: Kustaa
Vaasa & Kalmarin
unioni

HI05:
Pähkinäsaaren
rauha 1323: Suomi
idän/lännen välillä

HI04:
Tiedonvälitys,
populaarikulttuuri

HI01 ja HI04

YO-tehtäviä

Vanha aika: 3500 eaa–500 eaa.

S2019/1: Ensimmäiset korkeakulttuurit 20p

K2024/1: Lapsikuolleisuus esimodernissa Euroopassa 20 p.

Muut, esim. vertailu

S2019/7: Nälänhädät historiassa 30p

K2020/1: Ihmiskunnan historian käännekohtia 20p

S2020/1: Taudit historiassa 20p

K2021/1: Merireittien kehitys 20p

K2021/7: Orjuus historiallisena ilmiönä 30p

S2021/7: Maatalouden ja ruokatuotannon kehitys 30p

K2022/1: Tiedonvälitys ja innovaatiot 20p

K2022/7: Urbanisaatio Euroopassa 30 p

S2022/7: Väestönkehitys 30p

Nyky aika: 1914-

S2018/7: Ihminen, luonto ja ympäristö 30p

K2019/7: Kaupungistumisen historia ja tulevaisuus 30p

K2020/7: Maailman väestökehitys 30p

S2020/7: Yhdysvaltain talouslama 1930-luvulla 30p

HI01

YO-kysymykset
2019-2024

Kysymykset nro 1 ja 7

Antiikin aika: 500 eaa–500

K2019/1: Rooman kaupungin kasvun edellytykset 20p

S2021/7: Naisen asema antiikin roomalaisessa perheessä 20p

S2022/1: Monikulttuurinen Rooman valtakunta 20p

S2023/7: Naisten vaikutusmahdollisuudet antiikin aikana 30 p.

Keskiaika: 500–1500

K2023/1: Hylätty kylä 20p

K2024/7: Pyhä Birgitta keskiajan uskonelämän ilmentäjänä 30 p.

Uusi aika: 1500–1789

S2023/1: Kolumbiaaninen vaihto ja sen seuraukset 20 p

Uusin aika: 1789–

S2018/1: Teollistumisen kehitys 20p

S2022/7: Väestönkehitys 30p

K2023/7: Vapaus ja ihmisoikeudet Yhdysvalloissa 30p

Vanha aika: 3500 eaa–500 eaa.

EI OLE

Muut, esim. vertailu

S2019/4: Eurooppalaisen maailmankuvan muutos 20p

S2021/4: Kuningatar Kristiina 1900-luvun näkökulmasta 20p

K2021/4: Taide ja kaupunkien muutos 20p

Nykyaika: 1914-

Liittyy joskus opintojaksoon HI04

S2018/7: Ihminen, luonto ja ympäristö 30p

K2019/7: Kaupungistumisen historia ja tulevaisuus 30p

K2020/7: Maailman väestökehitys 30p

S2020/7: Yhdysvaltain talouslama 1930-luvulla 30p

HI04

YO-kysymykset
2019-2024

Kysymykset nro 4

Antiikin aika: 500 eaa–500

K2020/4: Kreikka ja antiikin Rooma 20p

K2023/4: Roomalaisten käsitykset tuonpuoleisesta 20p

Keskiaika: 500–1500

S2020/4: Läntisen kristikunnan ja islamilaisen maailman vuorovaikutus keskiajalla 20p

K2022/4: Keskiajan ihmisen käsitys tuonpuoleisesta 20p

K2023/1: Hylätty kylä 20p

Uusi aika: 1500–1789

K2019/4: Martin Luther (kuva) 20p

S2022/4: Naistaiteilijoiden asema 20p

S2023/4: Taide 1500- ja 1600-luvuilla 20p

Uusin aika: 1789–

K2024/4: Sosiaaliset ongelmat 1900-luvun alkupuolella 20p